

Čís. 6646.

Stát neručí za škodu z nesprávné informace orgánem komise pro zahraniční obchod ohledně nutnosti dovozního povolení pro dovoz určitého zboží.

»Zákonem«, o němž mluví § 92 ústavní listiny, nerozumí se jen zákon, jenž bude teprve vydán ku provedení všeobecné zásady tam stanovené, nýbrž také zákony již vydané, pokud se jimi upravuje ručení státu za škody z nezákonného výkonu veřejné moci v jednotlivých správních oborech. Předpisy takovými nejsou ani §§ 120 a 305 celního a monopolního řádu ze dne 11. července 1835, ani §§ 26 a 290 obč. zák., aniž dvorské dekrety ze dne 4. ledna 1787, čís. 609 sb. z. s. a ze dne 13. února 1789, čís. 969 sb. z. s.

Právní poměr vzniklý převzetím věcí do celní úschovy dlužno posuzovati podle předpisů o uschovací smlouvě. Výhrada celního úřadu, že přejímá věci na útraty a nebezpečí strany, má v zápětí, že erár ručí pouze za zavinění, jež dlužno prokázati tomu, kdo se domáhá náhrady škody.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1926, Rv I 641/26.)

Žalující firma dala si koncem května 1920 zaslati v cizině koupené zboží (umělé hedvábí) v 64 poštovních balících na firmu bratří O., aniž by na ně byla předložila dovozní povolení. Balíky byly poštovním úřadem ve Výprtech odevzdány tamějšímu celnímu úřadu a u tohoto uloženy až do dojití dovozního povolení. Asi po třech týdnech bylo zjištěno, že se z uschovaného zboží ztratilo 13 balíků. Žalobní nárok na náhradu škody proti československému eráru zakládala žalobkyně jednak na tom, že jí byla k jejímu dotazu ohledně dovozu umělého hedvábí dána expositurou úřadu pro zahraniční obchod v O. nesprávná informace, že není potřebí dovozního povolení, zasílá-li se zboží v poštovních balících pod 5 kg, jednak na tom, že se celní úřad ohledně zboží převzatého do úřední úschovy dopustil opomenutí povinné péče co do uschování a vrácení zboží v úplně neporušeném stavu. Procesní soud prvního st. o. l. c. e., zemský civilní soud v Praze, žalobu zamítl, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Strana žalující napadá především názor prvního soudu, že stanovití podmínky pro vývoz a dovoz zboží spadá v obor státního výsostního práva a že právní poměry s tím v souvislosti jsoucí dlužno posuzovati se stanoviska veřejného práva, a snažíc se dovoditi, že pohledávka na náhradu škody, pokud se opírá o první důvod právní, je nárokem soukromoprávním, poukazuje na to, že to první soud sám uznal, neodmítnuv žaloby v tom směru pro nepřípustnost pořadu práva. S příslušnými vývody odvolatelskými nelze souhlasiti. První důležitou otázkou, kterou nutno v tomto sporu řešiti, jest, vyvěrá-li žalobní nárok, pokud se opírá o nesprávné udělení informace, z poměru veřejnoprávního, či soukromoprávního. Chtěl-li první soud svými důvody naznačiti, že žalobní nárok v tomto směru je nárokem veřejnoprávním, nutno mu dáti za pravdu. Komise pro zahraniční obchod byla zřízena nařízením ze dne 28. listopadu 1919, čís.

645 sb. z. a n. a, přihlédne-li se k úkolům, jež dle § 3 tohoto nařízení spadají do působnosti komise pro zahraniční obchod, je zjevno, že veškeré tyto úkoly jsou úkoly státní správy národohospodářské a finanční, tedy správy veřejné. Důsledkem toho vyvíjela i odbočka úřadu pro zahraniční obchod v O. činnost výhradně jen v oboru veřejné správy a, dala-li straně žalující na její žádost informaci, že, poněvadž se jedná o dovoz surového a umělého hedvábí, nemusí na 5 kg poštovní balíky o dovozní povolení žádati, stalo se tak u výkonu úřadu veřejné správy, při čemž strana žalující byla oproti odbočce komise pro zahraniční obchod v poměru příslušníka státu k úřadu vykonávajícímu práva výsostná. Jde tu tedy o poměr veřejnoprávní a, uplatňuje-li žalující strana nárok na náhradu škody z toho důvodu, že informace byla nesprávná, opírá jej o nezákonný výkon moci veřejné a proto jest její nárok rázu veřejnoprávního. O nárocích tohoto druhu rozhodují nyní řádné soudy, v prvé stolici zemský soud civilní v Praze podle § 1 zákona ze dne 2. listopadu 1918, č. 4 sb. z. a n., nikoli na základě všeobecných předpisů jurisdikční normy a nebyl tudíž soud prvé stolice oprávněn, by žalobu v tomto směru odmítl pro nepřípustnost pořadu práva. Při rozhodování o nárocích na náhradu škody z nezákonného výkonu veřejné moci nejsou směrodatny zásady práva soukromého, nýbrž jest tu použití příslušných předpisů práva veřejného. Tyto předpisy má na zřeteli § 92 ústavní listiny, stanově, že určuje zákon, pokud stát ručí za škodu způsobenou nezákonným výkonem veřejné moci. Tím co právě bylo uvedeno, jest vyloučeno, by o žalobním nároku, pokud se opírá o nesprávnou informaci, bylo rozhodováno podle předpisů všeobecného zákona občanského o náhradě škody. V oboru práva veřejného není dosud zákona, který by zásadně stanovil, že stát ručí ve všech případech za škodu z nezákonného výkonu veřejné moci a proto sluší slovo »zákon« uvedené v § 92 ústavní listiny vztahovati jen na zvláštní zákony, které pro určité obory výkonu moci veřejné stanoví povinnost státu k náhradě škody, jako na příklad zákony ze dne 21. března 1918, čís. 109 ř. zák., ze dne 18. srpna 1918, čís. 318 ř. zák., ze dne 18. srpna 1918, čís. 317 ř. zák. a jiné. V širším smyslu patří sem také zákon syndikátní ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák., na který ústavní listina poukazuje v § 104. Mezi zákony tohoto druhu není však zákona, který by stanovil, že stát ručí za škodu způsobenou stranám orgány komise pro zahraniční obchod nezákonným výkonem moci jim svěřené a proto nemá žalobní nárok, pokud se opírá o udělení nesprávné informace právního základu. Zamítl-li tudíž prvý soud žalobu v tomto směru, učinil tak právem. Mylně poukazuje strana žalující v této příčině na předpisy celního a státního monopolního řádu. Předpisy tyto nevztahují se na orgány komise pro zahraniční obchod a nestanoví zodpovědnost státu za škodlivé následky z porušení předpisů zákonných. Ani z §u 106 ústavní listiny nelze ve prospěch strany žalující těžiti, neboť tu nejde o nárok soukromoprávní, o němž by správní úřady podle předpisů o tom vydaných měly rozhodovati. Že všeobecné předpisy občanského zákona o náhradě škody tu nepřicházejí v úvahu, bylo dovozeno již shora. Dvorního dekretu ze dne 14. března 1806 sb. z. soud. čís. 758 se prvý soud nedovolával a je tedy

domněnka v té příčině odvolatelem vyslovená bezpodstatná. Dvorní dekret ze dne 4. ledna 1787, čís. 609 sb. z. s. vztahuje se na doby soudnictví patrimoniálního a pozbyl významu zánikem tohoto soudnictví v letech 1848/49; ručení státu za škodu špatnou správou soudnictví způsobenou se vůbec netýká. Dvorský dekret ze dne 13. února 1789, čís. 969 sb. z. s. nemá pro řešení této otázky významu, neboť je předpisem procesuálním nikoli normou práva hmotného. Votum nejvyššího úřadu soudního, na něž odvolatel poukazuje, není předpisem zákonným a nemůže nedostatek takového předpisu nahraditi. Snaha odvolatelova, dovoditi, že úprava dovozu a vývozu zboží nepatří výhradně do oboru výsostných práv státu a že tento případ jest obdobný dopravnímu obchodu státních drah, nemůže se potkati s úspěchem. Nemůžeť býti o tom sporu, že úprava dovozu a vývozu spadá výhradně do oboru národního hospodářství, tedy do oboru veřejné správy obchodně politické a finanční a okolnost, že z tohoto odvětví výsostných práv státu plynou také příjmy do státní pokladny, není dokladem toho, že stát v té příčině se stává obchodníkem a soukromým podnikatelem. Vybírání veřejných poplatků, cel a daní nespadá do oboru soukromopodnikatelského. Naproti tomu provozování obchodů dopravních státními dráhami upravené také zákonem obchodním patří do oboru soukromého podnikání a proto není v souzeném případě přípustno použití obdoby předpisů o ručení státních drah za škody jejich úředníky a zřízenci způsobené. Proto nemají ani rozhodnutí nejvyššího soudu, jež odvolatel ve příčině zodpovědnosti železničního eráru za udělení nesprávné informace uvádí, v souzeném případě významu. Skutečnost, že někdo udělením nesprávné informace způsobil někomu škodu, byla by sama o sobě důvodem zavazujícím k náhradě škody, kdyby škůdce i poškozený byli mezi sebou v poměru soukromoprávním. V souzeném případě nesmí se přehlížeti skutečnost další, že závadnou informaci udělil orgán odbočky komise pro zahraniční obchod v O. u výkonu veřejné moci jemu svěřené a že by se tudíž dle přednesu strany žalující jednalo o způsobení škody nezákonným výkonem této moci veřejné, tedy o případ §u 92 ústavní listiny. Podle toho, co shora uvedeno, musila by tedy strana žalující uvést zákonné ustanovení, podle kterého stát za tento nezákonný výkon svého orgánu ručí. Toho strana žalující neučinila a učiniti nemohla, poněvadž zákona takového není. Tato skutečnost stačí k zamítnutí žaloby, pokud se opírá o nesprávné udělení informace, aniž je třeba obírat se otázkou, zda byla informace straně žalující udělena skutečně nesprávná nebo jinak vadná, neboť rozhodnutí nedopadlo by jinak, ani kdyby příslušné tvrzení strany žalující bylo pravdivo. Prvý soud přisvědčil ve příčině druhého důvodu právnímu názoru žalující firmy, že v souzeném případě byl mezi stranami ohledně úschovy zboží založen soukromoprávní poměr a že došlo ke smlouvě schovací. Leč soud odvolací s tímto názorem nesouhlasí. Při smlouvě schovací jako při každé jiné smlouvě v oboru práva soukromého se předpokládá, že jako smluvní strany jsou proti sobě dva právní podměty rovnocenné, souřadné, které jsou s to, by svobodně a dobrovolně ve smlouvu vstoupily. Při smlouvě schovací bylo by tedy třeba, by tu byla smluvní strana, která dobro-

volně věc do uschování dává, a druhá, která dobrovolně věc v uschování přejímá. V souzeném případě tomu tak nebylo. Vedlejší celní úřad ve V. nevzal poštovní balíky v uschování na základě soukromoprávního jednání, nýbrž jako veřejný státní úřad podle svých služebních předpisů, totiž podle Šu 13 odst. I. a) předpisů o vývozu, dovozu a průvozu zboží československým státem vydaných jako výnos ministerstva financí v Praze ze dne 29. března 1920, čís. 30.432/2897. Řečené ustanovení zní: Zboží došlé k celní revisi bez povolení nebo s povolením nemajícím všech náležitostí platného povolení, bude zadrženo. Předloží-li strana v krátké době platné povolení, propustí se zboží. Nepředloží-li strana povolení dodatečně, nebo nedovolují-li poměry zadržení zboží nebo jeho uschování, odmítne se bez průtahu přechod zboží přes hranice a zboží se zašle na útraty a nebezpečí zpět odesílatelovi. V každém případě se však zboží zadržuje a uschovává, až do doby dodatečného zaslání povolení na útraty a nebezpečí strany. Prvý soud zjistil skutkové okolnosti, za nichž došlo k tomu, že poštovní balíky firmě bratří O. s doložkou »pro firmu Sch. (žalobkyni)« zaslány byly vedlejší celním úřadem ve V. zadrženy a do úřední úschovy převzaty, avšak právní závěr, k němuž první soud na základě těchto správně zjištěných skutečností dospěl, není těmito skutečnostmi, jež i soud odvolací přejímá za základ svého rozhodnutí, opodstatněn. To, co zástupce firmy bratří O. v zájmu a v zastoupení žalující firmy s inspektorem Františkem S-em ve příčině pozastaveného a zadržného zboží vyjednával, nebylo vyjednáváním směřujícím k uzavření smlouvy schovací, nýbrž bylo jednáním úředním, předsevzatým vedlejší celním úřadem ve V. a za tím účelem, by se zjistilo, má-li zadržené zboží podle Šu 18 odst. I. a) shora cit. předpisů býti zasláno zpět odesílateli a má-li na útraty a nebezpečí strany žalující býti na dále zadrženo a uschováno až do doby dodatečného předložení dovozního povolení. Dokud si strana žalující tohoto dovozního povolení neopatřila a nepředložila, nebyla oprávněna zbožím volně nakládati a dobrovolně je do uschování dávat. Vedlejší celní úřad poskytl jí jen u výkonu své úřední moci — tedy jako vrchnost nikoli jako smluvní strana — příležitost, by se vyjádřila, má-li zboží býti ihned zasláno zpět, či má-li býti s dalším rozhodnutím posečkáno, až si strana žalující opatří a předloží dovozní povolení. Prozatímní zadržení a uschování zboží nebylo úkonem soukromoprávním, vyplývajícím ze smlouvy, nýbrž výkonem veřejné moci, k němuž vedlejší celní úřad byl oprávněn a povinen na základě Šu 18 odst. I. a) předpisů shora citovaných. Tím je vyvrácen názor prvního soudu i odvolatelův, že v této příčině jde o poměr soukromoprávní, a dovozeno, že žalobní nárok, také pokud se opírá o nedostatečné opatrování balíků u vedlejšího celního úřadu ve V., vyvěrá z poměru veřejnoprávního a je proto i sám povahy veřejnoprávní. Podle toho domáhá se strana žalující ve skutečnosti i v této příčině na žalovaném státu náhrady škody z nezákonného výkonu veřejné moci. Jde tu tedy opět o případ Šu 92 ústavní listiny a důsledkem toho platí tu veškeré důvody uvedené se zřetelem na tento zákonný předpis, k nimž soud odvolací dokládá pouze toto. Není zákona, který by stanovil, že stát ručí za škodu způsobenou na zboží zadržném a uschovaném

u celního úřadu pro nedostatek dovozního povolení, třeba by škoda tato byla vzešla z jeho nedostatečného opatrování, § 18 předpisů shora citovaných stanoví naopak výslovně, že zboží takové se zadržuje a uschovává na útraty a nebezpečí strany. Žalobní nárok nemá tedy právního základu ani, pokud se opírá o tvrzené nedostatečné opatrování zboží v úschově vedlejšího úřadu celního.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Pokud se žaloba zakládá na nesprávnosti a neúplnosti informace udělené žalující firmě expositurou komise pro zahraniční obchod v O., neobsahuje dovolání nic podstatného, co by žalující firma nebyla přednesla již v odvolacím spise a co by nebylo vyvráceno již odvolacím soudem. Nejvyšší soud souhlasí s právním názorem soudu odvolacího a s jeho jasnými a správnými důvody. Nezáleží na tom, zda a jakým způsobem souviselo udílení informací s ostatní úřední činností komise pro zahraniční obchod, nýbrž na tom, zda bylo její úřední povinností. Bylo-li, vztahuje se na ně § 92 ústavní listiny, nebylo-li, jde o soukromé zavinění zaměstnance expositury, za něž stát není zodpověden. Přisvědčiti dlužno názoru dovolatelky, že zákonem, na něž odkazuje § 92 úst. listiny, nerozumí se jen zákon, jenž bude ku všeobecnému provedení zásady tam stanovené teprve vydán, nýbrž také zákony již vydané, pokud se jimi upravuje ručení státu za škody z nezákonného výkonu veřejné moci v jednotlivých správních oborech, ale stroskotal její pokus dovoditi, že v jejím případě takový zákon tu jest. Nejsou jím předpisy §§ 120 a 305 celního a monopolního řádu z 11. července 1835, neboť není v nich zmínky o ručení státu za škody způsobené občanům úředními orgány při provádění tohoto zákona. Nejsou jím předpisy §§ 26 a 290 obč. zák., poněvadž se vztahují jenom na soukromoprávní jednání a závazky státu. Nejsou jimi ani dvorské dekrety ze 4. ledna 1787 čís. 609 sb. z. s. a z 13. února 1789 čís. 969 sb. z. s. z důvodů udaných odvolacím soudem. Nelze přisvědčiti dovolatelce, že prv citovaný dekret vztahuje se nyní i na stát, jako zástupce patrimoniálních úřadů ve výkonu soudní moci; o nějakém nástupnictví v právech a závazcích nelze tu vůbec mluvit, mimo to však upravil stát právě v tomto směru své ručení zákonem ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák., jenž jest provedením obdobného ustanovení Šu 104 ústavní listiny o ručení státu za nesprávný výkon moci soudcovské, kdežto prováděcího zákona k Šu 92 úst. listiny posud nevydal. Že názory, na nichž spočíval procesní předpis druhého dvorského dekretu, třebas to byly názory tehdejšího nejvyššího soudního úřadu, nemohou nahraditi nedostatek zákonného předpisu, netřeba podrobněji doličovati.

Ani ve příčině druhého žalobního důvodu, založeného na porušení povinné péče o předměty vzaté do celní úschovy, není jedině uplatněný dovolací důvod nesprávného právního posouzení opodstatněn, ačkoliv tu se dovolací soud rozchází s odůvodněním odvolacího soudu a souhlasí se soudem prvním, že porušení povinností, ze kterého žalobkyně odvozuje svůj nárok, musí býti posuzováno podle předpisů soukromého

práva o smlouvě schovací. Když vedlejší celní úřad ve V. přijal zboží žalobkyně do úschovy, jednal ovšem v příkázaném mu oboru veřejné správy, případný nárok na náhradu škody z toho důvodu, že zboží nemělo být do úschovy převzato, musil by být posuzován podle §u 92 úst. listiny. Z tohoto důvodu však žalující firma nežaluje, nýbrž tvrdí, že celní úřad porušil převzaté povinnosti tím, že vzal její zboží do uschování, že tedy porušil povinnosti uložené mu schovací smlouvou, a dovozuje právem, že tyto povinnosti nejsou jiné, když stát se stal schovatelem za výkonu moci veřejné, než když se jím stal v oboru soukromoprávního podnikání. Že tomu tak, plyne jmenovitě z příslušných předpisů celního a monopolního řádu, jenž v §§ 227, 53, 234, 237—239 zřejmě navazuje na předpisy práva soukromého o smlouvě schovací a ustanovuje v §u 238, že o následcích zavinění platí § 1304 obč. zák., že tedy škoda způsobená společným zaviněním úřadu a strany má být nahrazena společně podle předpisů občanského zákoníka. Ač tedy dlužno dáti za pravdu dovolání, že poměr vzniklý převzetím zboží do celní úschovy, musí být posuzován podle pravidel soukromého práva o schovací smlouvě, přece mu musí být odepřen úspěch ve věci samé. Vedlejší celní úřad ve V. převzal na žádost firmy O., jež byla adresátkou zboží a proto pro celní úřad jedinec oprávněnou stranou, zboží do uschování, ač je mohl podle předpisů poslati zpět, ale učinil tak s výslovnou, předpisy příkázanou výhradou, že tak činí na útraty a nebezpečí strany. Mylně přikládá žalující strana této výhradě jenom ten význam, že erár jí odepřel ručení za náhodu, k takovému odepření nebylo by třeba výhrady, neboť i podle zákona (§ 962 obč. zák.) ručí za náhodu ukladatel. Smysl výhrady byl zřejmě jiný, ručení státu mělo jí být sníženo pod zákonnou míru. Nebylo jí sice vyloučeno ručení vůbec, neboť to by odporovalo právnímu citu a předpisům celního řádu, jenž v §§ 227 a 239 uznává povinnost úřadu, opatrovatí uložené věci, ač ovšem v míře proti dispositivním zákonným předpisům značně snížené, jakož i závazek nahraditi škodu zaviněnou zanedbáním této povinnosti, ale bylo obmezeno na případy dokázaného zavinění. Význam výhrady spočívá právě v tom, že se zákonná domněnka §u 1298 obč. zák., již se žalující strana proti prvnímu soudu dovolává, stala bezúčinnou a na její místo nastoupila zákonná domněnka §u 1296 obč. zák., podle níž se v pochybných případech pokládá za to, že škoda vznikla bez zavinění. Nebylo proto na celním úřadu, by dokázal, že část zboží byla ukradena bez jeho viny, nýbrž na žalující firmě, by dokázala zavinění celního úřadu. O tento důkaz se žalující strana ani nepokusila a nemohla pokusiti, neboť neví, jakým způsobem a kdy bylo zboží odcizeno. Že to neví ani celní úřad, není ještě důkazem, že mohl při náležitě bedlivosti krádež zamezit. K důkazu zavinění celního úřadu nedostačuje ani nepopřené tvrzení žalující strany, že erár dal po krádeži místnost, v níž bylo zboží uloženo, zamřížovati a opatřiti dvojitými dveřmi, neboť podle §u 237 celního řádu nebyl povinen uschovávatí zboží v jiných než k tomu určených místnostech a jiným způsobem, než se tam uschování obyčejně dělo. Že erár v projednávaném případě tuto obvyklou opatrnost zanedbal a že jeho opomenutí bylo v příčinné souvislosti s krádeží, není a nemůže být proká-

záno, poněvadž způsob krádeže není znám. Tím padá zažalovaný nárok i s hlediska schovací smlouvy, pročez bylo rozhodnuto, jak se stalo.

Čís. 6647.

Bylo-li dosavadnímu majiteli biografické licence odepráno její prodloužení a licence udělena osobě jiné, dosavadní majitel však se souhlasem této osoby provozoval biografickou licenci dále, jest on, a nikoliv ona osoba, práv z objednávek, jež učinil jeho náměstek v provozu biografu. Lhostejno, že dosavadní majitel poskytoval třetí osobě úplatu.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1926, Rv I 669/26.)

Až do konce roku 1920 příslušela biografická licence Marii G-ové, od 1. ledna 1921 pak spolku M. Avšak i po odnětí licence provozovala Marie G-ová biograf samostatně na svůj účet za souhlasu spolku M., je muž podle dohody platila jako podíl na zisku 250 Kč měsíčně. Jaroslav H., úředně schválený náměstek Marie G-ové, vedl vnitřní agendu biografu od roku 1919 do konce března 1923. Dne 28. listopadu 1921 objednal Jaroslav H. u žalující společnosti filmové programy, jež byly dodány v létě roku 1922. Nedoplatku za tyto programy domáhala se žalující společnost na spolku M. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d mimo jiné z těchto důvodů: Teprve v řízení odvolacím poukazuje žalobkyně na to, že G-ovou v provozu biografu právoplatně zastupoval Jaroslav T. To jest ovšem pravda, ale z toho plyne jen, že z právních jednání Jaroslava H-a jako úředně schváleného náměstka G-ové je práva tato, nikoli strana žalovaná. Také z toho, že G-ová provozovala podnik biografický po odnětí licence s vědomím a souhlasem strany žalované, nelze ve prospěch zažalovaného nároku těžiti, kdyžť dokázáno, že G-ová po propůjčení licence straně žalované pokračovala v provozování biografického podniku samostatně na svůj účet v důvěře, že odnětí licence bude odvoláno a že správní úřady dají souhlas k tomu, by strana žalovaná vzdala se licence ve prospěch G-ové. Věc bylo by ovšem posuzovati jinak, kdyby strana žalovaná byla po 1. lednu 1921 provozování podniku od G-ové převzala a ji v podniku ustanovila svou zástupkyní, to se však podle skutečností ve sporu zjištěných nestalo. Je tedy námitka nedostatku pasivní legitimace odůvodněna a stačil tento důvod k zamítnutí prosby žalobní, při čemž padá na váhu i to, že objednané filmy byly dodány v době, kdy zřeknutí se licence se strany žalované bylo zemskou správou politickou vzato již na vědomí. Vyhovuje tudíž napadené rozhodnutí zákonu, byť i nebylo lze souhlasiti s názorem prvního soudu, že Marie G-ová nepřestala býti právní i faktickou držitelkou licence a Jaroslav H. jejím náměstkem v provozu tohoto licenčního oprávnění, neboť podle skutečností ve sporu zjištěných zaniklo licenční oprávnění G-ové dnem 31. prosince 1920 a počínajíc dnem 1. ledna 1921 provozovala G-ová biografický podnik bez licence — tudíž protizákonně, — což ovšem na jejích soukromoprávních závazcích